

شرذم

ۛ

[انعکاس شهادت امام حسین علیہ السلام]

در طول تاریخ

حسین دوستی

سرشناسه: دوستی، حسین
 عنوان قراردادی: پژواک: انعکاس شهادت امام حسین(ع) در طول تاریخ / حسین دوستی
 مشخصات نشر: قم: دفتر نشر نوید اسلام، ۱۳۹۱.
 مشخصات ظاهری: ۱۳۶ ج.
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۷۶-۰۹۶-۲
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: کتابنامه: ص ۱۳۴ - ۱۳۶: همچنین به صورت زیرنویس
 موضوع: واقعه کربلا، ۶۱ ق. - تاریخ نویسی
 موضوع: حسین بن علی(ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ ق.
 رده بندی کنگره: ۴ پ ۹ / ۵ / ۴۱ BP
 رده بندی دیویی: ۹۵۳۴ / ۲۹۷

پژواک

انعکاس شهادت امام حسین علیه السلام

در طول تاریخ

ناشر: نوید اسلام

مولف: استاد حسین دوستی

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول / ۹۲

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۷۶-۰۹۶-۲

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

مرکز پخش: قم، خیابان ارم، پاساژ قدس، طبقه همکف، پلاک ۱۱۱

تلفن: ۳۷۷۴۳۴۶۲

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱۵
معرفی معترضان به شهادت امام حسین علیه السلام و خونخواهان آن حضرت.....	۲۳
۱. ولید بن عتبہ و همسرش اسماء.....	۲۵
۲. حمزہ بن مغیرہ.....	۲۷
۳. زبیدہ.....	۲۷
۴. عمار بن ابی سلامہ دالانی (غالانی).....	۲۸
۵. گریختن لشکریان عمر سعد.....	۲۹
۶. پیوستن لشکریان عمر سعد به امام حسین علیه السلام	۲۹
۷. قبیله بنی اسد.....	۳۱
۸. حر بن یزید ریاحی.....	۳۲
۹. هرثمه بن سلیم.....	۳۴
۱۰. ابوشعثاء.....	۳۵
۱۱. مسروق بن وائل.....	۳۵
۱۲. حضرت ابوالفضل علیه السلام	۳۶
۱۳. سعد و ابوالجثوف.....	۳۷

۱۴. زبیرقان بن اسلم ۳۷
۱۵. عمر بن فتی ۳۸
۱۶. هلال بن نافع ۳۹
۱۷. سُوید بن عمرو ۴۰
۱۸. هفهاف بن مُهَنْدِ راسبی بصری ۴۰
۱۹. زنی از طایفهٔ بهی بکر بن وائل ۴۱
۲۰. همسر مالک بن نسر کندی ۴۱
۲۱. همسران خولی ۴۲
۲۲. همسر کعب بن جابر ۴۴
۲۳. رضی بن منقذ عبدی ۴۵
۲۴. مسلم جصاص ۴۶
۲۵. خونخواهی مردم کوفه ۴۶
۲۶. مختار ثقفی ۴۷
۲۷. زید بن ارقم انصاری ۴۸
۲۸. قیس بن عباد ۵۰
۲۹. جابر = جُبیر ۵۱
۳۰. انس بن مالک ۵۱
۳۱. ابن وُکَیْدَه ۵۲
۳۲. عثمان بن زیاد ۵۳
۳۳. مادر ابن زیاد ۵۴
۳۴. عبدالله بن عفیف ازدی ۵۵
۳۵. صفیه ۵۶
۳۶. جندب بن عبدالله ۵۷

۳۷. حمایت مردم از اسرای کربلا ۵۷
۳۸. یحیی خزائی ۵۹
۳۹. ذرّة الصدف ۵۹
۴۰. زکیر خزاعی ۶۰
۴۱. شائق ۶۱
۴۲. راهب مسیحی ۶۲
۴۳. پیرمرد شامی ۶۵
۴۴. سهل بن سعد ساعدی ۶۷
۴۵. صحابه پیامبر در شام ۶۹
۴۶. خالد بن غفران / منهال بن سعد ساعدی ۶۹
۴۷. مرد شامی ۷۱
۴۸. یحیی بن حکم ۷۲
۴۹. ابو بزرّه اسلمی ۷۳
۵۰. سفیر روم ۷۵
۵۱. همسران یزید ۷۷
۵۲. دختر یزید ۸۰
۵۳. عبدالرحمن بن حکم ۸۰
۵۴. دانشمند یهودی ۸۱
۵۵. رأس الجالوت ۸۲
۵۶. گریه مردم شام ۸۲
۵۷. اعتراض مردم مدینه ۸۳
۵۸. عبدالله بن سائب ۸۴
۵۹. ابن عباس ۸۴

۶۰. عبدالله بن عمر ۸۷
۶۱. عبدالله بن عمرو بن عاص ۸۸
۶۲. ابراهیم نخعی ۸۹
۶۳. حسن بصری ۸۹
۶۴. ابو عثمان نهدی ۸۹
۶۵. یشر بن غالب ۹۰
۶۶. شریک بن جذیر ۹۰
۶۷. زنان قبایل کوفه ۹۱
۶۸. قیام مردم کوفه ۹۲
۶۹. مشکور ۹۲
۷۰. همسر حارث ۹۳
۷۱. واقعه حره: قیام مردم مدینه ۹۳
۷۲. قیام مردم مکه ۹۶
۷۳. قیام مردم بصره ۹۷
۷۴. عبدالله بن حارث بن نوفل بن عبدالمطلب ۹۷
۷۵. معاویه بن یزید ۹۸
۷۶. قیام توایین ۹۹
۷۷. ایرانیان در خونخواهی امام حسین علیه السلام ۱۰۱
۷۸. قیام مختار ۱۰۲
۷۹. ابراهیم اشتر ۱۰۳
۸۰. عبدالملک بن مروان ۱۰۴
۸۱. یحیی بن یعمر ۱۰۵
۸۲. عمر بن عبدالعزیز ۱۰۵

۸۳. خونخواهی عباسیان ۱۰۶
۸۴. سفاح ۱۰۶
۸۵. المنتصر ۱۰۷
۸۶. قیام زید شهید ۱۰۸
۸۷. یحیی بن زید ۱۱۰
۸۸. قیام نفس و کیه ۱۱۱
۸۹. قیام ابراهیم شهید باخمی ۱۱۲
۹۰. قیام فخر ۱۱۳
۹۱. امیر تیمور گورکانی ۱۱۴
۹۲. موج خونخواهی ها ۱۱۵
۹۳. انقلاب اسلامی ایران ۱۱۵
۹۴. بازتاب عاشورا در اندیشه مشاهیر جهان ۱۱۹
۹۵. ماربین آلمانی ۱۲۰
۹۶. ژنرال سرپرسی سایکس ۱۲۰
۹۷. مهاتما گاندی ۱۲۰
۹۸. محمد علی جناح ۱۲۱
۹۹. ادوارد براون ۱۲۱
۱۰۰. توماس کارلایل ۱۲۱
۱۰۱. توماس ماساریک ۱۲۲
۱۰۲. ادوارد گیبون ۱۲۲
۱۰۳. فردریک جمس ۱۲۲
۱۰۴. شاعر آلبانیایی ۱۲۲
۱۰۵. چارلز دیکنز ۱۲۳

۱۰۶. عباس محمود عقّاد ۱۲۳
۱۰۷. پژواک در شعر و ادب ۱۲۴
۱۰۸. عبدالله بن همام سلولی ۱۲۷
۱۰۹. پژواک در زندگی روزمره ۱۳۰
۱۱۰. انتقام توسط حضرت بقیه ا... (عج) ۱۳۱
۱۱۱. خونخواهی توسط امام حسین علیه السلام ۱۳۲
۱۱۲. خونخواهی خدا ۱۳۲
۱۱۳. کیفر نهائی ۱۳۳
۱۱۴. پژواک جهانی ۱۳۳
- فهرست منابع و مآخذ ۱۳۴

مقدمه

قال رسول الله ﷺ :

«إِنَّ لِقَاتِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَرَارَةٌ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لَا تَبْرُدُ أَبَدًا.»

در شهادت امام حسین علیه السلام آتشی در قلوب مومنین افروخته شد که هرگز خاموشی پذیر و

سرد شونده نیست (مستدرک الوسائل - ج ۲ - ص ۲۱۷)

خدایا! به تو پناه می‌بریم از این همه حوادث دلخراش و از این مصیبت عظیم که فریاد ما

را از دل بر می‌آورد و از این پیشامدها که همه حوادث دیگر در نزد آن کوچک شمرده می‌شود!

خدایا! پناه می‌بریم به تو از این همه حوادث بزرگی که کانون تقوی را متفرق ساخته و از

تیرهایی که خون رسالت را بر زمین ریخت و از دستهایی که خاندان جلال را به اسارت برد!

خدایا! به تو پناه می‌بریم از مصیبتی که بزرگان را سرافکنده کرد و از فتنه و بلایی که

جانهای بهترین فرزندان رسالت را سلب نمود و از شماتتی که شیر مردان را به زانو درآورد!

خدایا! به تو پناه می‌بریم از مصیبتی که جبرئیل را هم به ماتم نشاند و از فاجعه جانسوزی

که در پیشگاه تو نیز بسیار گران آمد! (لهوف - ص ۲۱-۱۹)

آری در فاجعه روز عاشورا، عمق جنایت دشمنان قسم خورده اسلام، مشهود گشت.

در آن روز، پاکترین انسانهای روی زمین به ناحق و بدون هیچ جرمی در بستر شنهای داغ

و سوزان سرزمین کربلا، به شهادت رسیدند و پیکر پاک پاره تن پیامبر ﷺ - حضرت ابا

عبدالله الحسین بن علی علیه السلام - و یاران فداکارش روی شنهای صحرا رها شدند و

سواران ابن زیاد بر روی اجساد آنان، اسب تاختند!

در آن روز، حرم رسول الله ﷺ زنان و دختران اهلبیت علیه السلام مورد حمله و غارت و اهانت

بنی امیه قرار گرفته و به اسارت رفتند و چهره های دختران رسالت در منظر چشم عابران و تماشاگران و دشمنان واقع شد!

دهم محرم سال ۶۱ هـ ق روزی بود که حرمت خاندان پیامبر (ص) را شکستند و سفارش پیامبر (ص) را زیر پا نهادند:

- مگر رسول خدا (ص) اهل بیت خود را سفارش نفرموده بود؟!

- مگر رسول خدا (ص) امام حسن و امام حسین (ع) را "سید جوانان بهشت" معرفی نکرده بود؟

- آیا مردم کوفه نشنیده بودند که پیامبر (ص) فرموده بود خلافت بر آل ابوسفیان حرام است! (لوهف - عقیقی - ص ۴۱)

- آیا نشنیده بودند که پیامبر، کشندگان حسین (ع) را لعنت فرموده بود؟ (پیشوای شهیدان - ص ۶۳)

- آیا مردم کوفه فراموش کرده بودند خدمات امام علی (ع) را در سالهایی که آن امام بزرگوار در کوفه در حق آنها انجام داده بود؟

- آیا مردم کوفه فراموش کرده بودند که با دعای امام حسین (ع) بود که باران بارید و کوفه از قحطی و خشکسالی نجات یافت؟

- آیا فراموش کرده بودند که امام حسین (ع) در صحرای کربلا، سپاه حر را از آب منع نکرد و با دستان خود، سربازان او را آب نوشانید و حتی اسبهایشان را نیز سیراب کرد و بر بدنهایشان نیز آب ریخت تا خنک شوند؟ (مقتل مقرر - ص ۱۴۱)

- آیا اهل بیت پیامبر و ائمه اطهار (ع) بر اساس روایات متواتر قطعی "آیات حق" نبودند؟

- آیا نافرمانی از پیامبر و اولی الامر در حد کفر و الحاد نیست؟

- آیا کشتن ائمه و عترت پیامبر (ص) و جنگ با آنان در حد کفر و الحاد نیست؟

مگر اشعاری که یزید و شعرای بنی امیه در این فاجعه سرودند نشانه کفر و الحاد آنان

نیست؟

آری، کشتار بهترین وارثان آدم در کربلا بدست یزید و ابن زیاد و عمر سعد و جنایتکاران کوفه و شام، کمتر از جنایت و انکار آیات خدا از جانب فرعون و نمرود و... نیست و چنانکه خداوند از آنان انتقام گرفت، از مجرمان و جنایتکاران حادثه کربلا نیز انتقام می‌گیرد.

«إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنْتَقِمُونَ»

ما از مجرمان، انتقام خواهیم گرفت (سوره سجده - آیه ۲۲)

علامه سید محمدحسن امین می‌گوید:

شهادت امام حسین علیه السلام بر اکثر مسلمین، گران تمام شد و جامعه اسلامی آن روز را تکان داد و مردم پی به اشتباه خود بردند که چرا از نصرت و یاری امام حسین علیه السلام کوتاهی کردند؟ (ماهیت قیام مختار - ص ۱۹۷)

مؤلف تاریخ "الفخری" می‌نویسد:

- این حادثه‌ای است فجیع و بزرگ. در آن از قتل و اسارت و بریدن اعضای کشتگان، چیزهایی بود که انسان را می‌لرزاند. (همان - ص ۱۹۹)

از این جهت در زیارت امام حسین علیه السلام آمده است: "مُصِيبَةٌ مَا أَعْظَمُهَا وَأَعْظَمَ رَزِيئَتَهَا

فِي الْإِسْلَامِ":

- کشتن امام حسین علیه السلام مصیبت بزرگی بود که به اسلام وارد شد.

در واقع، بعد از شهادت امام حسین علیه السلام آن چنان حق و باطل از هم جدا گردید و جناح‌ها و خطوط، روشن گردید که برای هیچ کس شکی نماند که حقانیت در مکتب و تفکر امام حسین علیه السلام است.

بنابر شهادت تاریخ، خون مقدس حسین علیه السلام و یارانش، همانند آب حیاتی بود که در کالبدهای خشک و مایوس دویدن گرفت و منشاء اعتراض‌ها، اعراض‌ها، قیام‌ها و نهضت‌ها شد و از همان روز، مبارزات خونبار شیعه بنیان گرفت.

مورخان نوشته‌اند که فاجعه عاشورا، چنان سنگین و شگفتی آور بود که حتی بعضی از بنی‌امیه را نیز تحت تأثیر قرار داد و به اعتراض وا داشت! و مایه تأسف و پشیمانی آنان گردید! (همان ص ۲۰۱)

فریاد اعتراض‌ها و خونخواهی‌ها و قیام‌ها حاکی از تنبّه و بیداری جامعه مسلمین و رویگردانی آنان از حکومت‌های ستمگر بنی‌امیه و... بود.

پروفسور ادوارنه براون می‌گوید:

- تذکار زمین کربلا که به خون فرزند پیامبر ﷺ آغشته بود و یادآوری عطش سخت وی و پیکرهای نزدیکانش که در اطراف او روی زمین ریخته بودند، عواطف سست‌ترین مردم را به هیجان می‌آورد و دل‌ها را غمگین می‌کرد، آن چنان که نسبت به رنج و خطر، حتی مرگ، بی‌اعتنا می‌شدند. (همان - ص ۲۰۱)

می‌توان گفت اولین واکنش‌ها نسبت به بی‌احترامی به ساحت مقدس امام حسین علیه السلام و اهل بیت پیامبر ﷺ، از همان درون کاخ‌ها و خانه‌های بنی‌امیه آغاز گشت که احتمالاً از نتیجه وحشتناک این اسائه ادب، خوف می‌کردند و یا اینکه اندک ایمانی هنوز در ته دل آنان باقی مانده بود. مرحله دیگر واکنش‌ها، از درون لشکر عمر بن سعد در کربلا، خودش را نشان داد و همچنین اعتراضات همسران بعضی از سران آن لشکر نیز، نقاط برجسته‌ای از این واکنش‌ها را متجلی می‌کند. بعد از شهادت حضرت سیدالشهدا علیه السلام و یاران با وفایش در کربلا، اعتراضات و حمایت‌ها در شکل‌های گوناگون ظهور کرد: حضور زنان بنی‌اسد در قتلگاه کربلا و دفن شهدا، اعتراض زنان کوفه و حمایت آنان از اسرا - از کوفه تا شام - اعتراضات متعدد مهمانان داخلی و خارجی در مجلس یزید و...

لذا باید اذعان کرد که واقعه کربلا و حماسه عاشورا، حقیقتی است که نمی‌توان آن را فقط متعلق به شیعه دانست. باید با نگاهی فرامذهبی و حتی فرادینی، این واقعه مهم تاریخی، تبیین و تحلیل شود. تنها در این صورت است که میزان اثرگذاری امام حسین علیه السلام و حماسه کربلا معلوم خواهد شد. و نکته ظریف اینکه در بین متأثرین این حادثه و در ردیف معترضین

به فاجعه کربلا افرادی را از ادیان زرتشتی، یهودی، مسیحی و... نیز می‌بینیم!

این اعتراضها و حمایتها، زمینه های مناسبی بخصوص در حجاز، عراق و شام بوحود آورد تا مردم به مخالفت و نیز قیام علیه حکومت بنی امیه اقدام نمایند.

آری شهادت حسین (ع) جهان اسلام را تکان داد. جنبشی در مسلمانان ایجاد کرد. قیام‌هایی پی در پی بر ضد بنی امیه پیدا شد، توابین قیام کردند، مختار قیام کرد. انصار در مدینه قیام کردند. پسر زبیر به دعوت برخاست. جنبش‌ها یکی پس از دیگری رخ داد. کشور آرام نگرفت تا حکومت بنی امیه سقوط کرد و قتل عام آنها شروع شد. حتی قبور بنی امیه نیز از این خشم عمومی بر کنار نماند و اجساد و استخوانهای آنها را در آتش خشم و نفرت سوزاند و غریو «خونخواهی حسین (ع)» در هر کوی و برزنی به آسمان بلند شد.

بدین گونه، موضع مردم و همچنین فرزندان از بیت پیامبر (ص)، دوباره موضع قیام شد و از آن پس، خون امام حسین (ع) به سوی برپا کردن مشعل مجدد عاشورا روان گشت و فرزندان امام حسن (ع) و امام حسین (ع) و فرزند زادگان آنان یکی پس از دیگری مشعل حماسه جاوید عاشورا را بر دوش کشیدند و خون خود را تقدیم اسلام و قرآن کردند و در دل تاریکی‌ها روشنی آفریدند و به قول دکتر علی سامی النشار مصری: «وَبَدَأَ أَبْنَاءُ فَاطِمَةَ يَكْتُبُونَ بِدِمَائِهِمْ أَكْبَرَ الْمَلَامِ»: و فرزندان فاطمه رفتند تا با خون خویش بزرگترین حماسه‌ها را رقم زنند! (حسین بن علی امام شهدا- ص ۲۹۷)

و استاد مطهری درباره عظمت قیام امام حسین (ع) چنین می‌نویسد:

«حسین سرود انسانیت است. شما در دنیا، حماسه ای مانند حماسه حسین بن علی (ع) پیدا نخواهید کرد. چه از نظر قدرت و قوت حماسه، و چه از نظر علو و ارتفاع و انسانی بودن آن!» (حماسه حسینی - ج ۱ - ص ۱۲۱)

لذا فریاد «یا لثارات الحسین» از همان روز عاشورا در دل ها زبانه کشید و گاه در قالب اعتراض، گاهی به شکل دوری گزیدن از عاملان فاجعه کربلا، گاه به شکل حملاتی چریکی

بر علیه مسببان فاجعه، و رفته رفته به صورت قیام ها و نهضت ها اتفاق افتاد و زمین و زمان را لرزاند.

دیدى که خون ناحق پروانه، شمع را

چندان امان نداد که شب را سحر کند؟

«یا لثارات الحسین» شعار «تواین» و همچنین شعار یاران مختار در قیام برای خونخواهی امام حسین (علیه السلام) بود. کوفه، روزها و ماهها شاهد فریادهای پرشور شیعیان با این شعار بود: یا لثارات الحسین. یعنی ای خونخواهان حسین (علیه السلام). با ذکر این شعار، شیعیان همدیگر را می یافتند و به گروههای مبارز می پیوستند. «یا لثارات الحسین» سلاح کوبنده ای بود که در تمام مدت شصت ساله بعدی حکومت بنی امیه، همواره حکومت اموی را می لرزاند و هر کس که می خواست در مقابل ظلم قیام بکند، شعارش «یا لثارات الحسین» بود!

این سلحشوران بر سر مزار امام حسین (علیه السلام) با همدیگر بیعت کرده و قیام خویش را با تبرک جستن از تربت پاک آن سرور عالمیان آغاز می کردند.

گروههای مبارز خونخواهی، شعار دیگری نیز داشتند که با ذکر آن هم، دیگر یاران خود را فرا می خواندند. آن شعار این بود: «یا منصور أمّیت» یعنی ای پیروز بمیران! و این شعار امر به مرگ دشمن است و مراد از آن، تفأل به پیروزی و به فال نیک گرفتن است. این شعار، همان شعاری بود که مسلمین در جنگ بدر، در مقابل سپاه مشرکان مکه بکار می بردند. (ماهیت قیام مختار - ص ۳۳۵) در لشکر اسامه هم که بعد از وفات پیامبر به سوی روم حرکت کرد، شعارشان «یا منصور أمّیت» بود. (اجتهاد در مقابل نص، ص ۶۴) مختار و زیدبن علی (علیه السلام)

نیز در قیام های خود به این شعار تمسک می جستند. (سیره و قیام زیدبن علی - ص ۲۹۸)

و از آنجا که مسأله خونخواهی امام حسین (علیه السلام) و شهدای مظلوم کربلا، یکی از مسائل مورد توجه مسلمین بوده است و راویان و محدثان و مورخان، اهمیت فوق العاده ای برای آن قائل شده اند، بنابراین با همتی تمام، جزئی ترین روایات و اخبار آن را ثبت و ضبط کرده اند و نگارنده در این کتاب، بر حسب تاریخ وقایع، از اولین اعتراض ها و خونخواهی ها به نقل آنها

پرداخته و نهایتاً قیام‌های اصلی همانند قیام توابین، قیام مختار و... را معرفی کرده است. باشد که این وجیزه نیز، سهم این حقیر باشد در خونخواهی سید و سالار شهیدان - اباعبداله الحسین (علیه السلام).

تا اندکی از حق سخن را بگذارند
باید که ز خونت بنگارند دبیران

(حسین منزوی)

این خونخواهی‌ها، داستان مردان و زنانی است که برخاستند تا اندکی از رنج زمین را پس از مرگ دلخراش قهرمان کربلا سبک کنند! و نگارش ما از شرح این واقعه، شعله‌ای از عشق به اهلبیت (علیهم السلام) می‌باشد. که این عشق ما را به دنبال هر خبری می‌کشد تا منتقمان خون حسین (علیه السلام) را بشناسیم و بستائیم و در مصیبت بزرگترین و عظیم‌ترین رویداد آفرینش، ناله سر دهیم و اشک خون بریزیم و فریاد برآوریم:

- اللهم العنَّ اوَّلَ ظالمٍ ظَلَمَ حقَّ محمدٍ وآل محمدٍ وآخرِ تابعٍ لَهُ عَلَى ذَلِكِ * (بخشی

از زیارت امام حسین (ع))

و شاهد باشیم که نفرین امام حسین (علیه السلام) جنایتکاران را فرا گرفته است. امام در همان صبح روز عاشورا در پایان سخنرانی دوم خود، سپاه عمر سعد را چنین نفرین کرد:

- خداوند! غلام ثقفی را بر آنان مسلط کن تا با کاسه تلخ مجازات، سیرایشان نماید.

- خداوند، احدی از آنان را بدون مجازات نگذارد مگر این که در برابر هر قتلی از ما به قتلشان برساند و در مقابل هر ضربه‌ای که به ما زدند ضربه‌ای به آنان وارد نماید و از آنان انتقام من و اهلبیت و پیروانم را بگیرد. (مقتل مقرر - ص ۱۹۰)

* از حضرت رضا (علیه السلام) نقل شده که به ریان بن شیب فرمود: «اگر خواستار آن باشی که در غرفه‌های بهشتی همنشین پیغمبر و آل او شوی لعن بر قتله حسین (علیه السلام) کن و اگر بخوای ثواب شهیدان در رکاب حسین (علیه السلام) را دریابی، هروقت که یاد حسین (علیه السلام) کنی بگو: - یا لیتنی کُنتُ معهم فَأَفُوزَ فَوْزاً عَظِیماً.» «امالی صدوق - ص ۱۲۹ اقبال اعمال، ص ۵۴۴، وسایل الشیعه ج ۱۴ - ص ۵۰۲» (از کتاب: باده گلگون - ص ۵۴۷)

و سرانجام وعده الهی را انجام یافته ببینیم که انتقام خون حسین علیہ السلام گرفته شده و روز به روز نور امامت، دل‌ها را روشن خواهد کرد و دیگر، حق بی‌یاور نخواهد بود.

و در اجرای همین وعده خداوند است که شیعیان وقتی در روز عاشورا به هم می‌رسند می‌گویند: عَظَّمَ اللَّهُ أَجُورَنَا وَ أَجُورَكُمْ بِمُصَابِنَا بِالْحُسَيْنِ عَلَیْهِ السَّلَامُ وَ جَعَلَنَا وَ إِيَّاكُمْ مِنَ

الطَّالِبِينَ بِنَارِهِ مَعَ وَلِيِّهِ الْإِمَامِ الْمَهْدِيِّ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ. (مقتل الحسین، ص ۲۲۴)

ای که در کرب و بلا بی‌کس و یاور گشتی

چشم بگشا و ببین خلق جهان یاور تست.

اھر - حسین دوستی